

מדינת ישראל

משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון

כו' בתמוז התשע"ו
1 באוגוסט 2016
שה. 2016-14054

לכבוד,
מנהלי גופים מוסדיים

א.ג.נ,

הנדון: ניהול המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום

בהמשך לתרגילי המשכיות עסקית והיערכות לחירום שהתקיימו בשנים האחרונות, השנה יתקיים תרגיל המשכיות עסקית המדמה מלחמה כוללת ב- 8 בנובמבר 2016 (להלן: "מועד התרגיל"). התרגיל ייערך במתכונת מורחבת, בהשתתפות גופים מוסדיים ואגף שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן: "אגף שוק ההון").

הנחיות לתרגיל, לרבות היקף התרגול הנדרש, תהליכים עסקיים הדורשים התייחסות וכן תרחיש האירוע, מפורטים בנספח א'. לקראת התרגיל ובמהלכו אפשר ויוזרמו אירועים נקודתיים בתחום הסייבר (להלן: "אירועים נקודתיים") כפי שמפורט בממשק ההתקשרות. נציגי אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון ישתתפו כצופים בחלק מהתרגילים. בנוסף, כדי להעריך את מוכנות הגוף מוסדי, מצ"ב דוח בקר מובנה (להלן: "דוח הבקר") בנספח ב' שעל גופים מוסדיים למלא.

איש הקשר מטעם האגף הוא מר דוד עמדי, דוא"ל: [davidam@mof.gov.il](mailto: davidam@mof.gov.il) טלפון: 02-6211491. את המידע יש להעביר אליו באופן דיגיטלי באמצעות כספות ובהתאם למבנה קובץ המפורט בנספח ג'. מועד דיווח נספח ב' בצירוף דוח בקר מלא עד ל- 10 בדצמבר 2016. בנוסף, ניתן לפנות לאיש הקשר ככל שישנן הערות בעניין מועד התרגיל, עד ל-31 באוגוסט 2016.

בכבוד רב,

פיני שחר

סגן בכיר לממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון

העתק:

גבי דורית סלינגר - הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, משרד האוצר

מדינת ישראל

משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון

נספח א' - תרגיל של היערכות למלחמה כוללת

הנחיות לתרגיל המשכיות עסקית בגוף מוסדי

1. הנחת העבודה בתרגיל תהא כי בעקבות פריצת מלחמה כוללת, שתרחיש הייחוס שלה מפורט בהמשך, אתר הפעילות הראשי של החברה ספג פגיעה קשה וכתוצאה מכך איננו זמיין. לצורך התרגיל יש להניח כי המלחמה החלה ב- 27-28 לחודש.
2. התרגול יהא שולחני ברובו עם בחינת מעבר לאתר חלופי, לתהליך ליבה כפי שהוגדר בתוכנית להמשכיות העסקית של החברה. כל זאת, מבלי להשבית פעילות שוטפת במערכות ייצור. עיקר התרגיל הינו בחינה מתודית בהנהלה הבכירה של גוף מוסדי של מוכנותו לתרחיש המתואר.
3. על התרגיל לדמות נקודת זמן של כשלושה ימים לאחר תחילת האירוע (מוכנות לעבודה בחירום) וכשלושים ימים לאחר תחילת האירוע (התמודדות עם עומס פניות אל מול זמינות חלקית של משאבי החברה).
4. התרגול יתייחס מתודית לכל התחומים בהם פועל הגוף המוסדי (ביטוח לסוגיו, גמל ופנסיה) ולכל הפחות, לתהליכים הבאים בכל תחום: תשלום קצבאות, פדיונות, תביעות, ניהול השקעות, ניהול קשרי לקוחות, בשימת לב לתאריך בו החלה המלחמה.
5. על הגופים לתרגל באופן מתודי פנייה או דיווח לגורמים חיצוניים (נותני שירותים, משטרה, מד"א, אגף שוק ההון וכו') ולתעדה.
6. התרגול יבוצע באופן רב שלבי, ולאורכו יתורגלו תגובות לאירועים (כגון: ריבוי פניות למוקדי שירות הלקוחות, הפסקת מסחר בבורסה, תקלות במערכות בנקאיות, תקלות בקבלת שירותי צד ג', תקלה בתשתיות ובמערכות וכו').
7. יתורגלו הערכות מצב שוטפות של מנכ"ל החירום בגוף לגבי ניהול המשבר בכללו ותהליכים קריטיים שעלולים להיפגע כתוצאה מהמשבר. כמו כן, יתורגלו תגובות להערכות מצב אלו.
8. במסגרת התרגיל על הגופים לתרגל ולבחון את יישום הממצאים שעלו בתרגילים קודמים כפי שדווחו בדוח הבקר.
9. במסגרת התרגיל, על הגופים לתרגל היערכות מבחינה מיכונית, כ"א ונהלים פנימיים להעביר דיווחים לאגף שוק ההון בשעות 10:00 ו- 17:00 בנושאים כגון: השקעות, נזילות, הון עצמי, משיכות כספים, חשיפות, תביעות, שירות לקוחות וכו"ב, לצורך הכנת תמונת מצב לאומית.
10. דוח הבקר המלא כפי שדווח להנהלה יישלח לאגף שוק ההון.
11. מנכ"ל החירום יהיה אחראי על פיקוח ובקרה על פעילויות שיבוצעו לאחר חזרה לשגרה, ובהן:
 - 11.1. תחקיר מקיף הכולל את התרחישים שתורגלו ודרכי ההפעלה שיושמו, לצורך הפקת לקחים. התחקיר יתועד ויועבר לעיון אגף שוק ההון.
 - 11.2. בחינת ועדכון נהלי העבודה על סמך לקחי התחקיר.

מדינת ישראל

משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון

ממשק התקשרות

1. התקשרות עם אגף שוק ההון בעת התרגיל תיעשה באמצעות כתובת דואר אלקטרוני ייעודית של האגף (להלן: "הדוא"ל הייעודי") בכתובת: Targil2016@mof.gov.il.
2. פנייה לאגף שוק ההון במהלך התרגיל תיעשה באמצעות הדוא"ל לדוא"ל הייעודי, תוך ציון שם הגוף המוסדי ונושא הפניה בכותרת. כמו כן, על כל פנייה לעסוק בנושא אחד ולהיות תמציתית ככל האפשר, ולהעלות חלופות לפתרון במידה וישנן.
3. האירועים הנקודתיים יועברו לגוף המוסדי באמצעות כתובת מייל האחראי להיערכות לשעת משבר כפי שדווח לאגף שוק ההון. מועדי העברת האירועים לגוף המוסדי, בעת התרגיל, יפורסמו בהמשך.

מדינת ישראל

משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון

מלחמה כוללת – תיאור תרחיש האירוע ונזקים

סדרת פיגועים בגבול הצפון הובילה לתגובה צבאית נקודתית שהתרחבה לכדי התפרצות אלימות בעצימות גבוהה בעלת מאפייני מהלומה הכוללים ירי תלול מסלול מסוג רק"ק (רקטת קרקע-קרקע) וטק"ק (טיל קרקע-קרקע) לעומק יעדים ברחבי ישראל ובין היתר ירי על מטרופולין המרכז. במקביל, העימות התרחב ליו"ש ועזה ומתאפיין בירי רק"ק מסוגים שונים וניסיונות חדירה לישראל ביבשה, באוויר ובים. עימות זה נמשך בעצימות גבוהה כשבוע, ולאחריו ישנה תקופת התשה לאורך כ-10 ימים נוספים הכוללת ירי אקראי על רחבי הארץ ואירועי טרור פנים.

הממשלה מכריזה על "מצב מיוחד בעורף" וגיוס מלא של צה"ל כולל פקע"ר.

תמונת מצב

1. אוכלוסייה אזרחית

1.1 אותרו נפילות רק"ק וטק"ק בכל רחבי הארץ – בריכוזי אוכלוסייה בערים, ביישובים ובשטחים פתוחים.

1.2 פגיעות בנפש:

היקף הפגיעות	הרוגים
מאות	פצועים בינוני וקשה
אלפים	פצועים קל
עשרות אלפים	פגועי נפש
עשרות אלפים	עקורים חסרי בית
110,000	

1.3 כתוצאה מפגיעות בעורף, צפויים להתפנות מביתם כ- 380,000 אזרחים, מרצון ובאופן עצמאי.

1.4 היעדרות נרחבת של תלמידים ממערכת החינוך.

1.5 עקב נטישת עובדים זרים לאור המצב הביטחוני, ישנו מחסור במטפלים סיעודיים.

1.6 מערך השירותים המוניציפליים אינו פועל.

2. נגישות

2.1 עקב פגיעות ישירות בצירי תחבורה מרכזיים באזור גוש דן ותנועת תושבים מהצפון והדרום ישנה גישה מוגבלת לערים: תל אביב, פתח תקוה, רמת גן ובני ברק.

3 פגיעה במבנים ותשתיות פיסיות:

3.1 כתוצאה מהירי, נפגעו אלפי מבנים ברמות פגיעה שונות:

3.1.1 **נזק קשה** - פגיעה, ישירה או עקיפה, במתקנים שבעקבותיו לא ניתן להמשיך לתפקד במבנה.

3.1.2 **נזק בינוני** - פגיעה, ישירה או עקיפה, במתקנים שתגרום נזקים משמעותיים למבנה. באופן שניתן להמשיך ולתפקד במבנה באופן חלקי.

3.1.3 **נזק קל** - פגיעה, ישירה או עקיפה, במתקנים שתגרום נזק שמאפשר המשך פעילות ותיקון הנזקים תוך כדי מצב החרום.

מדינת ישראל

משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון

3.2 היקף הנזקים :

הקף נזקים ישיר	
470	מבנים עם נזק קשה
60,000	מבנים עם נזק קל עד בינוני

3.3 ישנה פגיעה בתשתית חברת החשמל באזור מטרופולין ת"א וסביבתו וכן באזור חיפה – צפי לתיקון הפגיעה כ- 48 שעות.

3.4 ישנם שיבושים בתשתיות תחבורה עיקריות (נמלי ים ואוויר, תחבורה יבשתית ורכבות).

3.5 ישנם שיבושים בהגעת מטוסים ואניות כתוצאה מחשש של חברות תחבורה זרות.

3.6 צירי תנועה מרכזיים חסומים עקב פגיעות, הצירים השמישים נסגרו לצורך שימוש צבאי, צפויים קשיים באספקת מזון, תרופות ודלק.

4 שירותי בריאות

4.1 עקב תפוסה מלאה בבתי החולים ישנו מחסור רב בתרופות וציוד רפואי. כמו כן, עקב המצב, נוצרו תורי המתנה ארוכים לניתוחים וקבלת שירותים רפואיים נוספים.

5 פגיעה במשאב אנושי :

5.1 צפויה היעדרות עובדים בשל :

5.1.1 גיוס למילואים.

5.1.2 היעדרות הורים לילדים קטנים.

5.1.3 הנחיות ההתגוננות של פיקוד העורף.

6 פגיעה בתשתיות תקשורת :

6.1 עקב פגיעה במתג מרכזי של חברת בזק, ישנם שיבושים קשים בקווי טלפון ובתשתית אינטרנט.

6.2 ישנם מתקפות סייבר נרחבות על תשתיות תקשורת בישראל.

6.3 חדירה ופגיעה במערכות המידע של מוסדות פיננסיים, לרבות בנקים וגופים מוסדיים.

7 פגיעה בתעשייה, חקלאות ותיירות

7.1 עקב הירי המתמשך באזור הצפון והדרום ישנה פגיעה בחקלאות, עקב אי נגישות לשטחים החקלאיים.

7.2 במקצת מהמפעלים הייצור הופסק ובמפעלים אחרים ישנה האטה משמעותית בייצור.

7.3 ישנם ביטולים רבים של הזמנות בבתי מלון ואתרי נופש.

8 פגיעה בקבלת שירותים מספקים חיצוניים :

8.1 ישנם שיבושים באספקת שירותים מנותני שירות חיצוניים בתחומים שונים.

מדינת ישראל

משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון

9 הערכת השפעות פיננסיות:

- 9.1 גידול בביקוש למשיכת מזומנים ופדיונות של חסכונות מסוגים שונים.
- 9.2 גידול בביקוש לרכישת מטבע חוץ, שער הדולר צפוי לעלות בשיעורים ניכרים.
- 9.3 מבנים מרכזיים המשמשים את המערכת הפיננסית עלולים להיפגע באופן אקראי (חב' כרטיסי אשראי, מס"ב, שב"א) ולגרום לשיבוש בפעילות העסקית והפיננסית.
- 9.4 יתכן כי משקיעים רבים יבקשו למשוך חסכונות ארוכי טווח.
- 9.5 יתכן שיהיו שיבושים במערכות סליקה בארץ ולעולם בשל קשיי תקשורת.
- 9.6 הבורסה צפויה לתפקד בכל מהלך המלחמה, אך יתכן צמצום מהותי בשעות פעילותה.

מדינת ישראל

משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון

נספח ב'

דוח בקר מובנה (מצורף בקובץ אקסל)

נספח ג'

אופן העברת המידע

את המידע יש להעביר באמצעות כספות שהוקמו לצורך חוזר ממשיק אינטרנטי לאיתור חשבונות עמיתים וחשבונות של עמיתים שנפטרו, חוזר גופים מוסדיים 2012-9-18 (להלן: "חוזר הממשק האינטרנטי").

שם הקובץ – בעבור הדיווח של נספח ב'

שם הקובץ יהיה Report_XXXXXXXXXX_yy_mm_dd_hh.xlsx, כאשר:

- (1) במקום XXXXXXXXXXXX יבוא מספר הח.פ. של הגוף המוסדי;
- (2) במקום yy יבואו שתי הספרות האחרונות של השנה;
- (3) במקום mm יבוא החודש, ובמידת הנדרש עם 0 מקדים;
- (4) במקום dd יבוא היום בחודש, ובמידת הנדרש עם 0 מקדים;
- (5) במקום hh תבוא השעה בעת השליחה (בין 0-23).